

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE
AGH UNIVERSITY OF KRAKOW

Formatowanie tekstu

Kaskadowe arkusze styli (CSS)

Tomasz Bartuś
Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska
Katedra Geologii Ogólnej i Geoturystyki

Formatowanie tekstu

CSS ma wiele właściwości do formatowania tekstu.

TEXT FORMATTING

This text is styled with some of the text formatting properties. The heading uses the text-align, text-transform, and color properties. The paragraph is indented, aligned, and the space between characters is specified. The underline is removed from this colored ["Try it Yourself"](#) link.

Kolor tekstu

Właściwość `color` służy do ustawienia koloru tekstu. Kolor określa:

- nazwa koloru - jak `"red"`
- wartość HEX - jak `"#ff0000"`
- wartość RGB - jak `"rgb(255, 0, 0)"`

```
body {  
    color: blue;  
}
```

```
h1 {  
    color: green;  
}
```

Domyślny kolor tekstu na stronie jest zdefiniowany w selektorze `<body>`.

Kolor tekstu i kolor tła

```
body {  
  background-color: lightgrey;  
  color: blue;  
}
```

```
h1 {  
  background-color: black;  
  color: white;  
}
```

```
div {  
  background-color: blue;  
  color: white;  
}
```

W przykładzie definiujemy zarówno właściwość `background-color`, jak i właściwość `color`:

This is a Heading

This page has a grey background color and a blue text.

This is a div.

Formatowanie tekstu

Ważne:

Dla osób z problemami ze wzrokiem wysoki kontrast jest bardzo ważny dlatego zawsze upewnij się, że **kontrast między kolorem tekstu a kolorem tła (lub obrazem tła) jest dobry!**

Wyrównanie i kierunek tekstu

Zapoznamy się teraz z następującymi właściwościami tekstu:

- **text-align**
- **text-align-last**
- **direction**
- **unicode-bidi**
- **vertical-align**

Wyrównanie tekstu

Właściwość `text-align` służy do ustawiania poziomego wyrównania tekstu.

Tekst może być

- wyrównany do lewej,
- wyrównany do prawej,
- wyśrodkowany,
- wyjustowany.

Wyrównanie tekstu

```
h1 {  
  text-align: center;  
}
```

Przykład pokazuje wyrównany do środka oraz wyrównany do lewej i do prawej

```
h2 {  
  text-align: left;  
}
```

Heading 1 (center)

Heading 2 (left)

```
h3 {  
  text-align: right;  
}
```

Heading 3 (right)

The three headings above are aligned center, left and right.

Wyrównanie tekstu

```
div {  
    text-align: justify;  
}
```

In my younger and more vulnerable years my father gave me some advice that I've been turning over in my mind ever since. 'Whenever you feel like criticizing anyone,' he told me, 'just remember that all the people in this world haven't had the advantages that you've had.'

Gdy właściwość `text-align` jest ustawiona na „`justify`”, każda linia jest rozciągana tak, aby każda linia miała równą szerokość, a lewy i prawy margines były proste (jak w czasopiśmie i gazetach):

Text-align-last

Właściwość `text-align-last` określa sposób wyrównania ostatniego wiersza tekstu.

```
p.a {  
    text-align-last: right;  
}  
  
p.b {  
    text-align-last: center;  
}  
  
p.c {  
    text-align-last: justify;  
}
```

text-align-last: right:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam semper diam at erat pulvinar, at pulvinar felis blandit. Vestibulum volutpat tellus diam, consequat gravida libero rhoncus ut.

text-align-last: center:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam semper diam at erat pulvinar, at pulvinar felis blandit. Vestibulum volutpat tellus diam, consequat gravida libero rhoncus ut.

text-align-last: justify:

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Etiam semper diam at erat pulvinar, at pulvinar felis blandit. Vestibulum volutpat tellus diam, consequat gravida libero rhoncus ut.

Text-direction

Właściwości `direction` i `unicode-bidi` mogą służyć do zmiany kierunku tekstu elementu:

```
<p>This is the default text direction.</p>
```

```
<p class="ex1">This is right-to-left text direction.</p>
```

```
p.ex1 {
```

```
    direction: rtl;
```

```
    unicode-bidi: bidi-override;
```

```
}
```


This is the default text direction.

.noitcerid txet tfel-ot-thgir si sihT

Wyrównanie tekstu w pionie

```
img.a {  
    vertical-align: baseline;  
}  
img.b {  
    vertical-align: text-top;  
}  
img.c {  
    vertical-align: text-bottom;  
}  
img.d {  
    vertical-align: sub;  
}  
img.e {  
    vertical-align: super;  
}
```


**vertical-align: baseline
(default):**

An image with a default alignment.

vertical-align: text-top:

An image with a text-top alignment.

vertical-align: text-bottom:

An image with a text-bottom alignment.

vertical-align: sub:

An image with a sub alignment.

vertical-align: sup:

An image with a super alignment.

Text-decoration

Teraz zapoznamy się z następującymi właściwościami tekstu:

- text-decoration-line
- text-decoration-color
- text-decoration-style
- text-decoration-thickness
- text-decoration

text-decoration-line

Właściwość `text-decoration-line` służy do dodawania linii dekoracji do tekstu.

Porada: Możesz połączyć więcej niż jedną wartość, na przykład nadkreślenie i podkreślenie, aby wyświetlić linie nad i pod tekstem.

text-decoration-line

```
h1 {  
  text-decoration-line: overline;  
}
```

```
h2 {  
  text-decoration-line: line-through;  
}
```

```
h3 {  
  text-decoration-line: underline;  
}
```

```
p {  
  text-decoration-line: overline underline;  
}
```

Overline text decoration

~~Line-through text decoration~~

Underline text decoration

Overline and underline text decoration.

text-decoration-color

```
h1 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-color: red;  
}  
h2 {  
  text-decoration-line: line-through;  
  text-decoration-color: blue;  
}  
h3 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-color: green;  
}  
p {  
  text-decoration-line: underline  
underline;  
  text-decoration-color: purple;  
}
```

Właściwość `text-decoration-color` służy do ustawienia koloru linii dekoracji.

Overline text decoration

~~Line-through text decoration~~

Underline text decoration

Overline and underline text decoration.

text-decoration-style

```
h1 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-style: solid;  
}
```

```
h2 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-style: double;  
}
```

```
h3 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-style: dotted;  
}
```

```
p.ex1 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-style: dashed;  
}
```

```
p.ex2 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-style: wavy;  
}
```

```
p.ex3 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-color: red;  
  text-decoration-style: wavy;  
}
```

Heading 1

Heading 2

Heading 3

A paragraph.

Another paragraph.

Another paragraph.

text-decoration-thickness

```
h1 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-thickness: auto;  
}  
  
h2 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-thickness: 5px;  
}  
  
h3 {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-thickness: 25%;  
}  
  
p {  
  text-decoration-line: underline;  
  text-decoration-color: red;  
  text-decoration-style: double;  
  text-decoration-thickness: 5px;  
}
```

Heading 1

Heading 2

Heading 3

A paragraph.
=====

text-decoration zapis skrótowy

Właściwość `text-decoration` jest skróconą własnością dla:

- **text-decoration-line** (wymagana)
- **text-decoration-color** (optionalna)
- **text-decoration-style** (optionalna)
- **text-decoration-thickness** (optionalna)

text-decoration zapis skrótowy

```
h1 {  
  text-decoration: underline;  
}
```

```
h2 {  
  text-decoration: underline red;  
}
```

```
h3 {  
  text-decoration: underline red double;  
}
```

```
p {  
  text-decoration: underline red double 5px;  
}
```

Heading 1

Heading 2

Heading 3

A paragraph.
■ ■ ■ ■

text-decoration tip

Wszystkie linki w HTML są domyślnie podkreślone. Czasami widzisz, że linki są stylizowane bez podkreślenia. Do usuwania podkreślenia z linków służy deklaracja

`text-decoration: none;`

```
a {  
    text-decoration: none;  
}
```

A link with no underline: [W3Schools.com](https://www.w3schools.com)

text-transformation

Właściwość `text-transform` służy do zamiany tekstu wielkie lub małe litery lub do zamienienia pierwszej litery każdego słowa na wielką.

```
<p class="uppercase">This text is transformed to uppercase.</p>  
<p class="lowercase">This text is transformed to lowercase.</p>  
<p class="capitalize">This text is capitalized.</p>
```

```
p.uppercase {  
  text-transform: uppercase;  
}
```

```
p.lowercase {  
  text-transform: lowercase;  
}
```

```
p.capitalize {  
  text-transform: capitalize;  
}
```

THIS TEXT IS TRANSFORMED TO UPPERCASE.
this text is transformed to lowercase.
This Text Is Capitalized.

Odstępy w tekście

Wcięcie tekstu CSS, odstępy między literami, wysokość linii, odstępy między wyrazami i odstępy

Zapoznamy się teraz z następującymi właściwościami:

- **text-indent**
- **letter-spacing**
- **line-height**
- **word-spacing**
- **white-space**

Wcięcie tekstu

Właściwość `text-indent` służy do określenia wcięcia pierwszego wiersza tekstu:

```
<h1>Using text-indent</h1>
```

```
<p>In my younger and more vulnerable years my father gave me some  
advice that I've been turning over in my mind ever since. 'Whenever  
you feel like criticizing anyone,' he told me, 'just remember that all the  
people in this world haven't had the advantages that you've had.'</p>
```

Using text-indent

In my younger and more vulnerable years my father gave me some advice that I've been turning over in my mind ever since. 'Whenever you feel like criticizing anyone,' he told me, 'just remember that all the people in this world haven't had the advantages that you've had.'

```
p {  
  text-indent: 50px;  
}
```


Odstęp pomiędzy literami

Właściwość **letter-spacing** służy do określenia odstępu pomiędzy znakami w tekście.

```
h1 {  
    letter-spacing: 5px;  
}
```

```
h2 {  
    letter-spacing: -2px;  
}
```

Using letter-spacing

This is heading 1

This is heading 2

Odstęp pomiędzy liniami

Właściwość **line-height** służy do określenia odstępu między liniami:

```
p.small {  
    line-height: 0.8;  
}
```

```
p.big {  
    line-height: 1.8;  
}
```

Using line-height

This is a paragraph with a standard line-height.
The default line height in most browsers is about 110% to 120%.

This is a paragraph with a smaller line-height.
This is a paragraph with a smaller line-height.

This is a paragraph with a bigger line-height.
This is a paragraph with a bigger line-height.

Odstęp pomiędzy wyrazami

Właściwość **word-spacing** służy do określenia odstępu między słowami w tekście.

```
p.one {  
    word-spacing: 10px;  
}
```

```
p.two {  
    word-spacing: -2px;  
}
```

Using word-spacing

This is a paragraph with normal word spacing.

This is a paragraph with larger word spacing.

This is a paragraph with smaller word spacing.

Cień tekstu

Właściwość **text-shadow** dodaje cień do tekstu. W najprostszym przypadku określasz tylko cień poziomy (2px) i cień pionowy (2px):

```
h1 {  
    text-shadow: 2px 2px;  
}
```

Text shadow effect!

Cień tekstu

Możemy dodać kolor cienia:

```
h1 {  
    text-shadow: 2px 2px red;  
}
```

Text shadow effect!

Cień tekstu

Możemy dodać efekt (5px) rozmycia:

```
h1 {  
  text-shadow: 2px 2px 5px red;  
}
```

Text shadow effect!

Przykłady

```
h1 {  
  color: white;  
  text-shadow: 2px 2px 4px #000000;  
}
```

Text-shadow effect!

```
h1 {  
  text-shadow: 0 0 3px #ff0000;  
}
```

Text-shadow with red neon glow!

```
h1 {  
  text-shadow: 0 0 3px #ff0000, 0 0 5px #0000ff;  
}
```

Text-shadow with red and blue neon glow!

```
h1 {  
  color: white;  
  text-shadow: 1px 1px 2px black, 0 0 25px blue, 0 0 5px darkblue;  
}
```

Text-shadow effect!

Wykorzystano

<https://www.w3schools.com/css/default.asp>